

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae Historiae Decas Prima

Martini, Martino

Monachii, 1658

Undecimus Imperator Siuenius. Imperavit annis XLVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

UNDECIMUS IMPERATOR
SIUENIUS.

Imperavit annis XLVI.

*Cyclo 32. anno
11. ante Chri-
stum 827.*

CHAO CUNGUS interea summo studio adniti ad placandum populum, omnemque lapidem movere, ut Imperator reciperetur. Sed destituit vota successus. Ergo à patre curâ in filium, translata populum per tempus admonet, SIUENIUM (hoc LI, filio nomen erat) in patris locum assumerent; imperio quidem adhuc immaturum, de cetero insignem indole, in majorum virtutes adolescentem, & quod palmarium, non tam à se, quàm à Cælo servatum sceptris. His aliisque rationibus flexi, eam in sententiam frequentes iere, ut SIUENIUS subrogaretur. Per cuius ætatem ne quid detrimenti caperet respublica, CHAO CUNGUS & CHEUCUNGUS, summâ uterque fide, & autoritate, adjuutores additi, qui res imperij nomine tutelæ ordinarent. Tenuit ipsos quindecim annos hæc tutela. Tum inito demum principatu, majestatis decus ac nomen dignis virtutibus illustravit; è disciplinâ Præfectorum majorumque imitatione tantus Imperator, ut jam nemo UUM, nemo TANGUM desideraret. Ad justum & legitimum imperium præcipue Patris exemplo incitabatur. Philosophos probitatis & doctrinæ gloriâ florentes invitabat undique; & tractabat omnes comiter atque magnificè. Unde non mirum, si quamplurimi advenerint ex ijs, quos Imperatorum priorum, nequitia vel domi continuit, vel in montes ac saltus exegit, utrobique honestius philosophaturos. Illâ quippe tempestate philosophi, ne malis Imperatoribus, nullâ emendationis spe affulgente, servire cogentur (hoc epim è Sinicæ Philosophiæ decretis, sapiente indignum putatur) abdebant sese in sola loca, mutato etiam habitu, ne noscerentur. Sed de his exempla dabimus, ubi de CONFUTIO loquemur.

His rebus id effecit Imperator, ut tranquillo ubicunque terrarum imperio redirent omnes ad obsequium, à quo patris ob tyrannidem recesserant. Quos inter & reguli ad foedus postliminio icendum affuere, qui jam inde à MOO Imperatore nunquam paruerant. Sæpe nimirum plus virtute quàm armis proferuntur imperia.

tamen

tamen materiam suffecisse vixi HOAIGAN & HUQUANG populi, quorum pars maxima colebat ultra fluvium maris filium: quæ regiones nondum parebant Sinis. Hos igitur, cum suis viventes legibus infollescerent, Imperator per Præfectos suos non modò repressit, sed etiam debellatos ad jura legesque Sinicas subeundas adegit.

Anno imperij trigésimo tertio cum in profunda pace Imperator hebesceret, ac langueret, à reginâ perquam prudenti femina frugi factus est hac arte. Postquam enim totum se voluptati permisit; quo factum, ut Imperator seriùs, quàm ejus consuetudo ferebat, ad Præfectos audiendos negotiaque tractanda surgeret è lecto; regina & ipsum & rempublicam miserata, clam ad parentes ex aula se proripuit. Inde feminam mittit ad maritum cum his mandatis, ut ei significet causam fugæ suæ fuisse metum, ne pœnas Imperator expeteret à se, cujus negligentia magis ipse jam Venere, quàm virtute gauderet. Hujus culpæ ipsum habere fatentem ream, Imperator facillè intelligens quò collinearet; *Hoc enim verò crimen, siquod est, inquit, meum est; ad reginam nulla ex parte spectat.* Majori deinde curâ tractavit res imperij, ut solitus erat antè, in voluptatibus moderatio.

Imperator à conjugè revocatus ad frugem.

Sub ejus imperij finem veræ amicitia exemplum prodiderunt aternâ cum laude TAPEUS & ZOGIUS; quos inter se tam concors animorum devinerat æqualitas, ut alter pro altero non dubitaret emori. Imperator injectâ rei nescio cujus suspicione, TAPEUM nec certi sceleris accusatum, nec auditum indictâ causâ capite damnavit. Id ZOGIUS minimè ferens, & amici calamitate motus, aperto se discrimini objecit pro eo; novies ob id magnâ libertate Imperatorem increpans. Qui denique incensus irâ, nâ tu, inquit, aperte prodis, teperduellem fore, qui regis offensam non times, ut amico faveas. Quam calumniam, ut dilueret ZOGIUS, nihil trepidans: *Falleris, ô Imperator! subjecit. Qui servat amico fidem, servabit imperatori. Nec enim infidem amicû deserere, est imperatori fidelem esse. Morti addixisti amicum meum, innocentem, nullius criminis compertum, contra leges, contra bonorum regum consuetudinem. Hunc quia cupio servatum, in suspensionem perduellij venio. Qui autem tanto flagitio cum fide, cum pietate, cum amore cognatio? causam amici tueor, ne tu injustè, ne tyrannicè agas; utriusque fidus, sed magis tibi. Nempe qui servat innocentem, bene facit, & qui corrigit errantem, melius.* Tum verò furore præceps Imperator, *Aut partire desines, inquit, aut cum socio moriere.* Cui ZOGIUS: *Non est prohi viri, jus*

Insignis amici fides.

fâsq.

fâsq; deserere, ut vivat diutius, nec qua rationi consentanea semel dixeris, aliquando refutare factis, ut moriē fugiat. Qua dixi, eò spectant, ut videas iniquissimam TAPEO te offerre mortem. Nam ubi nulla culpa, pœna locum non habet. Infremuit hâc constantiâ perculsus Imperator, & utrumque continuò necari jubet, haud intelligens, pro amicitia perire magis esse gloriosum, quàm desertâ fide vitæ suæ parcere.

DUODECIMUS IMPERATOR

J E U S

Imperavit annis XI.

*Cyclo 32. anno
57. ante Chris-
tum 781.*

*Draco Sinis
in veneratione
est.*

Insignis hic nœvus SIUENII gloriam obscuravit quidem, sed JEUS illius filius multò magis; ad quem imperium, non item paternæ virtutes transiere. Mira de istius Imperatoris concubinâ referuntur ab Historicis Sinensibus; quæ quò ad intelligendum prona magis atque in aperto sint, juvat eâ paucis repetere, quæ suprâ de dracone attigimus. Huic nihil est ferme, quod non tribuant Sinæ. Hunc non modò felicitatem cujusque, sed imbres etiam, nimbos, grandinem, tonitrua & fulgura, ceterasque tempestates habere in potestate credunt. Mirum sanè, tam cultam alioqui gentem & ingenijs felicem, in hujusmodi rebus adeò delirare. Subter terram quoque draconem esse putant, & infra montes maximè. Inde est, ut magno studio, sumtûque pari venas draconis vestigent in sepulchris parandis. Nam è soli bonitate totius familiæ opes atque fortunas metiuntur; astrologorum instar, è vario siderum concursu variè de futuris mentientium. Nec rarò Deo permittente, cacodæmon supersticiosa opinionem fidem adstruit præstigijs, ut sub hoc etiam Imperatore contigisse referunt. De puella, quæ erat in gynæceo, fabulam reperio hujusmodi.

*Spuma draco-
nu sacra, &
fabulosa.*

Jam inde ab HIAÆ familiæ temporibus draconem visum esse tradunt, qui relictâ in terris spumâ, ex oculis evanuerit. Hanc, quia draconis erat, ut rem pretiosam, imò enimverò sacram summâ veneratione collectam in arcâ aureâ repositam, atque ad SIUENII Imperatoris usque tempora servatam esse, is, incertum quâ de causâ, cum